

BUDAPEST, II. KERÜLET, ÜRÖMI UTCA 35. (HRSZ. 14842)

Társasház építése

Lelőhely-azonosító: 58224, 70015

KULCSSZAVAK: őskor, bronzkor?, neolitikum, réteganyag, római kor, település, épület

BUDAPEST, DISTRICT II, 35 ÜRÖMI STREET (PLOT NO. 14842)

Construction of an apartment building

Site IDs: 58224, 70015

KEYWORDS: Prehistory, Bronze Age?, Neolithic, layer finds, Roman Age, settlement, building

A BTM 2020. március 25 – 2020. július 21. között régészeti megfigyelést végzett a II. kerület Ürömi utca 35. szám alatt tervezett társasház építéséhez kapcsolódó földmunkák során. A telek a római katonaváros területén fekszik, keletről nyugati irányba emelkedik és középső szakaszán megtörik. A szomszédos Ürömi utca 37. szám alatt 2007-ben Anderkó Krisztián végzett megelőző feltárást (Anderkó 2008), amely során római kori épületmaradványokat talált. A feltárás alapján egyértelműen kiderült, hogy az itt húzódó épület falai déli irányba, az Ürömi utca 35. szám alá is átnyúlnak. Emiatt a területre teljes felületű feltárás lett előírva, azonban az itt épülő társasház alapozásaként kútalapokat terveztek. Ilyen esetben megelőző feltárást csak a kútalapok területén végezhetünk, ami rendkívül körülményessé teszi a munkát. (1. kép) Engedélyt kaptunk az északi sáv egy szakaszának feltáráására, hogy a szomszédos épület alatt talált falak folytatását azonosítani tudjuk. Ennek eredményeképpen a terület keleti végében 112,20 mBf szinten egy falsarkot regisztráltunk, amely egy ÉK–DNy-i és egy ÉNy–DK-i falszakaszból áll. (2. kép) A középső zónában a terület keletről nyugatra való emelkedése miatt jóval magasabban, 113,60 mBf szinten egy további, feltételezhetően római kori, ÉNy–DK-i falsza-

Between March 25 and July 21, 2020, archaeological monitoring was conducted by the Budapest History Museum in connection with earthworks related to a planned apartment building at 35 Ürömi Street, District II. The plot lies within the area of the Roman military town rising from east to west, with a break in its middle section. In 2007, preventive excavation was carried out by Krisztián Anderkó at the adjacent property (37 Ürömi Street), during which Roman building remains were discovered (Anderkó 2008).

From that excavation, it was determined that the walls of the structure extended southward beneath plot no. 35. As a result, full-surface excavation was prescribed. However, because pile foundations were planned for the new building, excavation was permitted only in the locations of the pile foundations, which significantly complicated the archaeological work. (Fig. 1)

Permission was granted for the excavation of a section along the northern strip of the property in order to identify the continuation of the walls discovered beneath the neighboring structure. As a result, a wall corner was documented at the eastern end of the area at an elevation of 112.20 a.B.S.l.*, consisting of northeast–

* above Baltic Sea level

1. kép: A terület keleti végében előkerült falsarok (Fotó: Fodor Fanni)

Fig. 1. Wall corner found at the eastern end of the area
(Photo by Fanni Fodor)

2. kép: ÉNy-DK-i irányú falmaradvány (Fotó: Fodor Fanni)

Fig. 2. Northwest-southeast oriented wall remains
(Photo by Fanni Fodor)

3. kép: A 15. számú kútalap (Fotó: Fodor Fanni)

Fig. 3. Pile foundation no. 15. (Photo by Fanni Fodor)

kaszt találtunk. (3. kép) A falak egy sötét színű, őskori szubhumuszba voltak beásva. A kutatóárkot nyugati irányba tovább bővíteni, illetve az előkerült falakat feltárni nem volt lehetőségünk, ugyanis a szomszédos ház statikai veszélyeztetettsége miatt a munkát leállították. A munka a kútalapok kialakításával folytatódott. A tervezett 38 darab kútalap közül 3 darab biztosan érintette volna az itt azonosított falakat, így ezeket eltávolították ki. A terület nyugati részén, körülbelül a telek két töréspontjának vonaláig minden kútalap esetében több méter vastag modern, sötét, szemeses feltöltést azonosítottunk. Feltehetően a korábban itt álló ház pincéjének feltöltését találtuk meg, tehát a régészeti rétegsor már ennek építéskor elpusztulhatott. A keleti területre azonban több esetben megfigyeltük a járószinttől számított körülbelül –2 m-en a sötétbarna őskori szubhumuszt, amely változó vastagságban jelentkezett. Rendkívül kevés lelet került elő, azonban a római kori mellett bronzkori (?), és a neolitikum időszakából származó kerámiát is sikerült gyűjtenünk. A kútalapokban épített emlék nem került elő. Lehet, hogy a feltárt falsarok már az épület szélét jelezte, de előfordulhat, hogy kútalap nem esett a további falak vonalába. A földmunka következő fázisa a gerendaalapok kivitelezése volt. A falak

southwest and northwest-southeast oriented wall segments. (Fig. 2) In the central zone of the site, due to the upward slope, another presumed Roman wall segment running northwest-southeast was found at a higher elevation of 113.60 a.B.S.I.. (Fig. 3)

The walls had been inserted into a dark-colored prehistoric subsoil. Further excavation of the trench toward the west and full investigation of the revealed walls was not possible due to the structural risk posed to the adjacent building, and thus the excavation was halted. The work was subsequently continued with the construction of the pile foundations.

Out of the 38 planned pile foundations, three would have impacted the identified walls; these were repositioned accordingly. In the western part of the site, up to the line formed by the two topographic breaks of

mélységét ez nem érte el, kialakítása során objektum nem került elő. A terület nyugati részén a gerendaalap bőven a szemetes feltöltésben haladt, így ennek régészeti megfigyelése nem volt indokolt.

RÉSZTVEVŐK: Fodor Fanni régész, Fuchsz Noémi régész, Kovács Tibor geodéta

Fodor Fanni

Irodalom

Anderkó 2008 • Anderkó, Krisztián: Római kori épületmaradványok feltárása Budaújlakon. *Aquincumi Füzetek* 14 (2008), 16–23.

the plot, several meters of modern, debris-filled backfill were encountered during every pile excavation. This fill was interpreted as the former basement infill of a previous building on the site, suggesting that the archaeological stratigraphy had likely been destroyed during earlier construction.

In contrast, in the eastern section of the site, a dark brown prehistoric subsoil was observed at approximately 2 meters below the current ground level in several places, with variable thickness. Very few finds were recovered, but in addition to Roman-period material, ceramic fragments possibly from the Bronze Age, and the Neolithic period were also collected.

No architectural remains were identified within the pile foundations. It is possible that the exposed wall corner marked the edge of a building, or that no piles were placed along the alignment of the remaining walls. The next phase of construction involved the implementation of beam foundations. These did not reach the depth of the previously discovered walls, and no archaeological features were encountered during their creation. In the western area of the site, the beam foundations ran exclusively through the debris fill, making archaeological observation unnecessary.

CONTRIBUTORS: Fanni Fodor (archaeologist), Noémi Fuchsz (archaeologist), Tibor Kovács (surveyor)

Fanni Fodor

References

Anderkó 2008 • Anderkó, Krisztián: Excavation of Roman-period building remains in Budaújlak. *Aquincumi Füzetek* 14 (2008), 16–23.